МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Я МАЮ ПРАВО

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

щодо виконання річного плану діяльності
Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги
на 2021 рік у IV кварталі

ЗМІСТ

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямами:.....2
[1.1.] Забезпечення доступу до безоплатної правової допомоги.....2
[1.2.] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж БПД.....25
[1.3.] Децентралізація системи БПД.....25

Розділ І. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямами:

[1.1.] Забезпечення доступу до безоплатної правової допомоги

1 жовтня 2021 року в приміщенні сектору культури Городищенської міської ради проведено лекцію на тему «Безпека та страхування в туризмі» за участю завідувача сектору культури Городищенської міської ради, спеціалістів сектору культури Городищенської міської ради, та головного спеціаліста відділу Городищенського бюро правової допомоги Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Миколи Барабаша.

Під час заходу було відзначено, що безпека в галузі туризму - сукупність факторів, що характеризують соціальні, економічні, правові та інші чинники забезпечення прав і законних інтересів громадян, юридичних осіб та держави в галузі туризму.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи в межах своїх повноважень вживають заходи, спрямовані на:

- забезпечення закріплених Конституцією України прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля при здійсненні туристичних подорожей, захист громадян України за межами країни;
- забезпечення особистої безпеки туристів, збереженість їх майна, незавдання шкоди довкіллю;
- інформування суб'єктів туристичної діяльності про загрозу безпеці туристів у країні (місці) тимчасового перебування;
- надання необхідної допомоги туристам, які опинилися в надзвичайній ситуації;
- забезпечення туристам (екскурсантам) можливості безперешкодного одержання медичної, правової та інших видів невідкладної допомоги, доступу до засобів зв'язку;
- заборонення використання туризму з метою незаконної міграції, сексуальної, трудової та інших видів експлуатації громадян;
- охорону туристичних ресурсів України, встановлення гранично припустимих навантажень на об'єкти культурної спадщини та довкілля.

Відзначено, що з метою забезпечення безпеки туристів суб'єкти туристичної діяльності, здійснюючи відповідний вид діяльності, зобов'язані:

- інформувати туристів про можливі небезпеки під час подорожі, необхідність виконання загальнообов'язкових вимог і запобіжних чи попереджувальних заходів (медичних щеплень тощо);
- створювати безпечні умови в місцях надання туристичних послуг, забезпечувати належне облаштування трас походів, прогулянок, екскурсій тощо;
- забезпечувати спеціальні вимоги безпеки під час надання туристичних послуг із підвищеним ризиком (автомобільний, гірський, лижний, велосипедний, водний, мотоциклетний,пішохідний туризм, спелеотуризм тощо);
- забезпечувати туристів кваліфікованими фахівцями туристичного супроводу, спеціальним спорядженням та інвентарем;

- забезпечувати навчання туристів засобам профілактики і захисту від травм, попередження нещасних випадків та надання першої медичної допомоги;

- забезпечувати надання оперативної допомоги особам, які постраждали під час подорожі, транспортування потерпілих;

- оперативно інформувати органи місцевої влади та відповідальних осіб про надзвичайні ситуації, в яких опинилися туристи, подавати відомості про зниклих осіб.

Страхування в туризмі являє собою систему відносин між страховою компанією і туристом по захисту його життя і здоров'я та майнових інтересів при настанні страхових випадків. Сутність страхування, як і будь-якої іншої економічної категорії, визначається її функціями. Страхування виконує чотири функції: ризикову, попереджувальну, ощадну, контрольну.

В кінці зустрічі учасниками засідання обговорено, що таке безоплатна правова допомога, порядок отримання первинної та вторинної безоплатної правової допомоги, та розповсюджені друковані матеріали системи безоплатної правової допомоги з контактною інформацією.

03 листопада 2021 року начальник відділу «Кам’янське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Токарь Ірина Сергіївна провела захід з трудовим колективом Публічної бібліотеки Кам’янської ОТГ, на тему «Реалізація права на доступ до публічної інформації та права на звернення громадян»

Право на доступ до інформації є конституційним правом людини, яке передбачене і гарантоване статтею 34 Конституції України, а саме, право кожного на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань; право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб на свій вибір. Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

Конституційне право на інформацію передбачено Законами України "Про звернення громадян", "Про інформацію", "Про доступ до публічної інформації" та іншими нормативно-правовими актами.

Варто відзначити, що право на звернення та право на доступ до публічної інформації тісно пов’язані між собою. Але їх необхідно розмежовувати, оскільки звернення стосується відстоювання прав і законних інтересів громадянина та пропозицій до діяльності суб’єктів владних повноважень, викриття їх недоліків (зауваження) в роботі, а в запитах на інформацію мова йде про надання публічної інформації, якою володіє або повинен володіти її розпорядник.

І на звернення , і на запит уповноважена особа надає у встановлений законом строк відповідь громадянину, чи мотивовану відмову у наданні інформації із зазначення порядку оскарження прийнятого рішення.

01 грудня 2021 року начальник відділу «Кам'янське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Токарь Ірина Сергіївна спільно з волонтером у сфері надання безоплатної правової допомоги Ляшко В'ячеславом Юрійовичем провела з жителями м. Кам'янка, яких було запрошено до бюро, захід на тему «Правовий статус волонтерів, їх права та обов'язки».

Відповідно до Закону України «Про волонтерську діяльність», волонтерська діяльність - добровільна, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги. У систему БПД волонтер залучається з метою підвищення обізнаності населення про безоплатну правову допомогу, а також для забезпечення доступу до БПД та БВПД. Волонтер, який залучається у сфері надання безоплатної правової допомоги має право отримувати консультації, щодо своєї діяльності; вносити пропозиції, щодо форм та методів волонтерської діяльності; брати участь у навчальних курсах, семінарах для підвищення якості волонтерської діяльності, отримувати інформаційні матеріали системи БПД та ін..Також волонтер має і певні обов'язки серед яких: не допускати дій та вчинків, які можуть негативно вплинути на репутацію волонтера та системи БПД; неухильно дотримуватися Конституції України та Законодавства України; дотримуватися етичних норм поведінки та інше.

4 жовтня 2021 року начальник відділу «Лисянське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Василь Ямковий здійснив виїзний прийом громадян Яблунівського старостинського округу Бужанської територіальної громади. Під час виїзду проведено інформаційно-роз'яснювальний захід щодо земельних правовідносин однією із затребуваних для вивчення та уточнення тем земельного права є «Укладення та внесення змін до договору оренди землі». Під час заходу розглянуто форму укладення договору та його нотаріальне посвідчення, істотні умови, зокрема, яку інформацію має містити договір про об'єкт оренди (кадастровий номер, місце розташування, розмір), дату укладення та строк дії договору оренди, розмір орендної плати, індексації, способи, умови розрахунку, строки, порядок її внесення та перегляду, відповідальність за несплату, інші умови, встановлені за домовленістю сторін, за відсутності яких істотних умов договір може бути визнаний неукладеним у судовому порядку. Земельна ділянка за договором оренди землі вважається переданою орендодавцем орендареві з моменту державної реєстрації права оренди в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно. Строк оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, фермерського господарства, особистого селянського господарства не може

бути меншим як 7 років. Громадяни цікавилися можливістю змін договору оренди. Щодо змін умов договору оренди землі, то у разі істотної зміни обставин, якими сторони керувалися при укладенні договору, можна зробити додаткову угоду за взаємною згодою сторін у письмовій формі. Якщо такої згоди немає, то спір вирішується у судовому порядку. Зміни до договору оренди набирають чинності з моменту їх державної реєстрації у Державному реєстрі прав на нерухоме майно.

04 листопада 2021 року начальник відділу Корсунь-Шевченківське бюро правової допомоги Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Олег Кривошия спільно з керуючою справами виконавчого комітету Корсунь-Шевченківської міської ради Галиною Шевченко провів захід на тему «Актуальні питання реалізації законодавства у сфері доступу до публічної інформації» для працівників виконавчого комітету Корсунь - Шевченківської міської ради. Метою заходу було сприяння правовій поінформованості населення та розпорядників публічної інформації щодо практичних аспектів забезпечення та реалізації конституційного права людини та громадянина на інформацію працівниками виконкому ради. Законодавче врегулювання права на доступ до публічної інформації та права на звернення громадян базується передусім на відповідних конституційних засадах. Чинна Конституція України містить низку норм щодо забезпечення відкритості органів державної влади та права громадян на доступ до інформації про їх діяльність. Так, ст. 3 Конституції України визначено, що держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов’язком держави. Право на доступ до інформації є конституційним правом людини, яке передбачене і гарантоване ст. 34 Конституції України, а саме: право кожного на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб на свій вибір. Право на звернення до органів державної влади надається громадянам України ст. 40 Конституції України, відповідно до якої усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов’язані розглянути звернення і дати обгрунтовану відповідь у встановлений законом строк. Під час заходу було розповсюджено друковані матеріали на вказану тему.

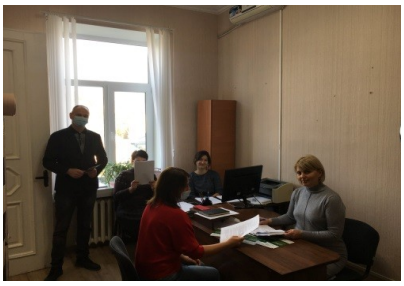

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

02 грудня 2021 року година правової інформації "Я маю право" відбулася в дитячій книгозбірні. Учасниками заходу стали учні І-М курсу НВК Ліцей "Лідер" (класний керівник Олена Діденко). Працівники книгозбірні ознайомили школярів з Декларацією прав дитини,

яку було проголошено Генеральною Асамблеєю Організації Об’єднаних Націй 20 листопада 1959 року. Рівно через 30 років у 1989 р. була прийнята Конвенція про права дитини. Гостями заходу стали працівники Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з її надавачами Наталія Мамонова та юрист відділу правопросвітництва та надання правової допомоги Олена Сокол. Дітей ознайомили з основними засадами "Конвенції про права дитини". Школярі переглянули інформаційне відео про рівність всіх рас і народів, їх право на життя, медичну допомогу, освіту, харчування та мирне життя. Ліцеїсти отримали інформаційні буклети Міністерства юстиції України і нагадування бути уважними до захисту своїх прав. Година правової інформації приурочена Всеукраїнському тижню права, який щорічно проводиться в Україні з 2008 року.

З метою підвищення правової обізнаності громадян **5 жовтня 2021 року** головний спеціаліст відділу «Кам’янське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Зайцев Дмитро відвідав стаціонарне відділення КУ «Центр надання соціальних послуг Кам’янської міської ради Черкаської області» де провів правопросвітницький захід на тему: «Соціальний захист людей похилого віку та ветеранів в Україні». Люди похилого віку мають право на користування всіма соціально - економічними та особистими правами і свободами, закріпленими Конституцією України, ЗУ "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні" та ЗУ "Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, а також іншими законодавчими актами, які регулюють відносини у цій сфері. По закінченню заходу розповсюджені інформаційні матеріали системи безоплатної правової допомоги.

05 листопада 2021 року заступником начальника Шполянського бюро правової допомоги Смілянського місцевого центру з надання БВПД Каріною Асланян, в рамках роботи дистанційного пункту доступу до безоплатної правової допомоги, проведено робочу зустріч з працівниками Лозуватського старостинського округу Шполянської ОТГ в Черкаській області.

Під час заходу обговорили тему, а саме: «Умови передачі земельних ділянок орендарем в суборенду».

Орендована земельна ділянка або її частина може передаватися орендарем у суборенду без зміни цільового призначення, якщо це передбачено договором оренди або за письмовою згодою орендодавця (крім випадків, визначених законом). Якщо протягом одного місяця орендодавець не надішле письмового повідомлення щодо своєї згоди чи заперечення,

орендована земельна ділянка або її частина може бути передана в суборенду (частина перша ст. 8 Закону України "Про оренду землі").

Передача в суборенду земельної ділянки в комплексі з розташованим на ній водним об’єктом, земельних ділянок, на яких розташовані цілісні майнові комплекси підприємств, установ і організацій державної або комунальної власності, а також заснованих на майні, що належить Автономній Республіці Крим, та їх структурних підрозділів, забороняється (частина сьома ст. 8 Закону України "Про оренду землі").

Після вичерпних питань кожен отримав інформаційний буклет Бюро правової допомоги з контактною інформацією найближчого бюро та центру.

З метою підвищення рівня правової обізнаності населення, **03 грудня 2021 року** головний юрист відділу «Кам’янське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Зайцев Дмитро провів вуличне інформування на тему: «Права осіб з інвалідністю та їх захист». Під час інформування жителям міста роз’яснено основні положення Конвенції про права осіб з інвалідністю, мета якої полягає в захисті й забезпеченні повного й рівного здійснення всіма особами з інвалідністю всіх прав людини й основоположних свобод, а також норми, прописані в ЗУ «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», відповідно до яких особи з інвалідністю володіють усією повнотою соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод, закріплених Конституцією України. По закінченню заходу серед присутніх розповсюджені інформаційні матеріали системи безоплатної правової допомоги.

Для уникнення агресивної поведінки потрібно: вміти казати «НІ!»; відстоювати свої кордони та поважати кордони іншої людини; відстоювати свою точку зору, не порушуючи моральних прав іншої людини; не боятися та поділитися своїми переживаннями з тими людьми, кому довіряєш (з батьками, старшими братами та сестрами, друзями, вчителями, шкільним психологом, дирекцією школи і т.д.). Такі поради надала **6 жовтня 2021 року** начальник відділу «Звенигородське бюро правової допомоги» Ольга Винарська учням 4 класу Звенигородської школи – інтернат – спортивний ліцей під час проведення виховної години на тему: «Життя без насильства». Під час проведення заходу зосереджено увагу учнів на тому, що досить часто один вид булінгу може переходити в інший, наприклад: психологічні погрози та приниження переростають в нанесення тілесних ушкоджень, знищення одягу та особистих речей. Тому важливо вчасно розпізнати булінг та припинити його дію. Типовими ознаками булінгу (цькування) є: систематичність; наявність сторін –

кривдник, потерпілий, спостерігачі; дії або бездіяльність кривдника, що спричинюють психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривоги, спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

08 листопада 2021 року у місті Городище Черкаської області, головним юристом Городищенського бюро правової допомоги Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Миколою Барабашем, проведено вуличне інформування громадян на тему «Безоплатна правова допомога в Україні».

Під час заходу, громадян міста було поінформовано, що безоплатна правова допомога - це правова допомога, яка гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету, місцевих бюджетів та інших джерел, які не заборонені законом. Безоплатна правова допомога може бути первинною або вторинною.

Безоплатна первинна правова допомога, суб'єктами права на яку є усі особи, які перебувають під юрисдикцією України, включає такі види правових послуг:– надання правової інформації;– надання консультацій і роз'яснень з правових питань;– складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру); – надання консультацій, роз'яснень та підготовка проектів договорів користування земельними ділянками (оренда, суборенда, земельний сервітут, емфітевзис, суперфіцій) для сільського населення – власників земельних ділянок;– надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації. Безоплатна вторинна правова допомога – вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя, і включає такі види правових послуг, як:– надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації.
захист;

здійснення представництва інтересів осіб в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;

складення документів процесуального характеру.

Відзначено які категорії осіб мають право на безоплатну вторинну правову допомогу згідно із статтею 14 Закон України «Про безоплатну правову допомогу».

Також під час заходу було роз'яснено, порядок отримання первинної та вторинної безоплатної правової допомоги, та розповсюджені друковані матеріали системи безоплатної правової допомоги з контактною інформацією.

03 грудня 2021 року головний юрист відділу «Лисянське бюро правової допомоги» Оксана Ярова провела лекцію для працівників ЦНАП Лисянської Територіальної Громади і жителями селища на тему: «Правовий статус волонтерів, їх права та обов`язки».

Волонтерство - це добровільна безкорислива суспільно корисна діяльність, яка може здійснюватись як окремими людьми, так і організаціями.

Фахівець розповіла, що відповідно до ЗУ «Про волонтерську діяльність» волонтерами можуть стати громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, які є дієздатними. Особи віком від 14 до 18 років здійснюють волонтерську діяльність за згодою батьків , прийомних батьків, батьків-вихователів або піклувальника.

За доброю традицією з приходом золотої осені в перший жовтневий день у світі відзначається Міжнародний день людей похилого віку, а в Україні ще й День ветерана.

Турбота про людей похилого віку – справа всього суспільства, адже саме літні люди зберегли для нас найкращі національні традиції, навчили долати труднощі, бути наполегливими і толерантними. На долю старшого покоління випало чимало випробувань, болю і втрат, проте вони зуміли зберегти і пронести через життя почуття гідності, віри і любові. Люди похилого віку мають право на користування всіма соціально-економічними та особистими правами і свободами, закріпленими Конституцією України, Законами України "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні", "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", іншими законодавчими актами, які регулюють відносини у цій сфері.

7 жовтня 2021 року головний спеціаліст відділу «Корсунь-Шевченківське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Оксана Курчатова відвідала з робочим візитом Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Корсунь-Шевченківської міської ради. Для трудового колективу закладу головний спеціаліст прочитала лекцію на тему «Соціальний захист людей похилого віку та ветеранів». Під час зустрічі головний спеціаліст роз'яснила норми чинного законодавства, що регулює дане питання у сфері соціального права. Присутні цікавились соціальними послугами, гарантіями, зокрема тими, що стосуються питань догляду осіб похилого віку та користування послугами державних інтернатів для людей похилого віку, компенсації витрат на користування такими установами, також актуальним є захист майнових прав осіб, похилого віку, які знаходяться під опікою, та питання укладення договорів щодо нерухомості, яка їм належить, а також задавали питання про нюанси спадкового права, особливо про умови договору довічного утримання та заповіту. Працівників Територіального центру соціального обслуговування громадян турбує також питання про зобов'язання повнолітніх працездатних дітей утримувати своїх батьків похилого віку, які потребують сторонньої допомоги. Головний спеціаліст відповідала на питання, які цікавили аудиторію та надала кілька консультацій присутнім працівникам Територіального центру соціального обслуговування населення.

Наголошено про можливість отримувати безоплатні консультації правового характеру за визначеним графіком в приміщенні Корсунь-Шевченківського бюро правової допомоги.

Діяльності демократичної правової держави полягає в забезпеченні прав і свобод людини і громадянина. Досягнення цієї мети нерозривно пов'язане з обов'язком держави створювати систему захисту прав і свобод, а також встановлювати чіткі юридичні процедури такого захисту.

З метою соціальної та правової підтримки громадян та для вирішення проблеми доступу до безоплатної правової допомоги **10 листопада 2021 року** головний юрист відділу «Лисянське бюро правової допомоги» Оксана Ярова провела ознайомчу лекцію для працівників та відвідувачів Лисянської ДПІ на тему: «Право на безоплатну правову допомогу в Україні». Юрист розповіла про основні завдання та цілі безоплатної правової допомоги, роз’яснили види правових послуг, які надає Лисянське бюро правової допомоги, окреслила поняття первинної та вторинної правової допомоги, а також зазначила категорії громадян, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу.

Головною ціллю спілкування було донесення інформації про те, що особа, яка потребує представництва своїх інтересів в суді та не має достатніх фінансових можливостей для його здійснення, може звернутись до бюро та отримати допомогу кваліфікованого захисника – адвоката, який надаватиме свої послуги безоплатно для клієнта.

З нагоди відзначення 10 грудня – Всеукраїнського дня безоплатної правової допомоги, який присвячений Дню прав людини, що відзначається щорічно 10 грудня у зв’язку з проголошенням у 1948 році Генеральною Асамблеєю ООН Загальної декларації прав людини, **07 грудня 2021 року** в приміщенні Черкаського районного відділу № 3 філії ДУ «Центр пробації» у Черкаській області, головний юрист відділу правопросвітництва та надання правової допомоги Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Олена Сокол провела лекцію для суб’єктів пробації на тему: «Безоплатна правова допомога в Україні».

Право на безоплатну правову допомогу — гарантована Конституцією України можливість громадянина України, іноземця, особи без громадянства, у тому числі біженця чи особи, яка потребує додаткового захисту, отримати в повному обсязі безоплатну первинну правову допомогу. При реалізації права на безоплатну правову допомогу не допускається застосовування привілеїв чи обмежень до осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Державна політика у сфері надання безоплатної правової допомоги ґрунтується на таких принципах:

- верховенство права;
- законність;
- доступність безоплатної правової допомоги;
- забезпечення якості безоплатної правової допомоги;
- гарантоване державне фінансування.

Питання надання безоплатної правової допомоги в Україні регулюються Конституцією України, Законом Про безоплатну правову допомогу, іншими законами України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

«Для нас дуже важливо щоб люди вирішували свої проблеми виключно у правовий спосіб, для цього вони завжди можуть звернутись до юристів Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги та отримати якісну консультацію» – зазначила Олена Сокол.

Фахівець також наголосила, що дата проведення Всеукраїнського дня БПД обрана не випадково, адже система безоплатної правової допомоги є ефективним правовим інструментом у реалізації та захисті прав громадян.

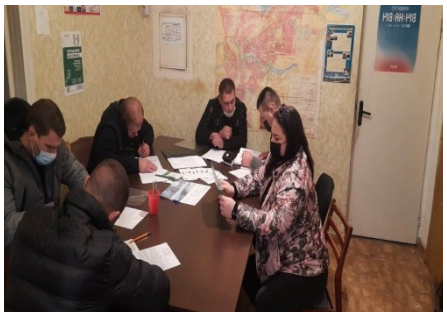

8 жовтня 2021 року у місті Городище Черкаської області, головним спеціалістом відділу «Городищенського бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Барабашем Миколою проведено вуличне інформування громадян на тему «Соціальний захист людей похилого віку та ветеранів в Україні».

Під час заходу відзначено, що держава гарантує кожному ветерану праці та громадянину похилого віку належний рівень життя, задоволення різноманітних життєвих потреб, подання різних видів допомоги шляхом:

реалізації права на працю відповідно до професійної підготовки, трудових навичок і з урахуванням стану здоров’я;

забезпечення пенсіями і допомогою;

надання житла;

створення умов для підтримання здоров’я і активного довголіття відповідно до сучасних досягнень науки;

забезпечення реалізації права на соціальні послуги, створення мережі установ та закладів, що надають соціальні послуги, забезпечення зміцнення і розвитку їх матеріально-технічної бази (частина перша статті 1 Закону України “Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні”).

Ветерани війни мають право на безоплатну вторинну правову допомогу. Тобто можуть скористатися послугами юристів або адвокатів, які співпрацюють з системою безоплатної правової допомоги. Зокрема, для захисту та представництва інтересів у судах, складення документів процесуального характеру.

Люди похилого віку мають право на користування всіма соціально-економічними та особистими правами і свободами, закріпленими Конституцією України, Законами України “ Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в

Україні”, “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, іншими законодавчими актами, які регулюють відносини у цій сфері.

Також під час заходу роз’яснено, порядок отримання первинної та вторинної безоплатної правової допомоги, та розповсюджені друковані матеріали системи безоплатної правової допомоги з контактною інформацією.

В рамках виконання Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» **11 листопада 2021 року** головний юрист відділу «Кам’янське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Зайцев Дмитро здійснив виїзний прийом громадян Грушківського старостинського округу Кам’янської територіальної громади Черкаського району Черкаської області. Під час виїзду проведено інформаційно-роз’яснювальний захід щодо земельних правовідносин, а також надано консультації жителям громади з актуальних питань земельного, житлового та сімейного права зокрема щодо несплати орендної плати за частку (пай), порушення меж земельної ділянки, вирішення житлових спорів, встановлення факту родинних відносин та інших питань. Під час заходу поширені інформаційні матеріали системи безоплатної правової допомоги з контактами бюро.

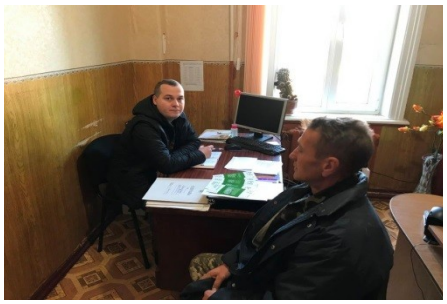

Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення, може бути застосована у разі: наявності потерпілої сторони - фізичної особи, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридичної особи, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди; вчинення неповнолітнім вперше кримінального проступку або нетяжкого злочину; визнання неповнолітнім факту вчинення кримінального правопорушення; згоди неповнолітнього і потерпілого на участь у Програмі. Саме про це йшла мова під час лекції **08 грудня 2021 року**, яку прочитала учням Звенигородського центру підготовки і перепідготовки робітничих кадрів, начальник відділу «Звенигородське бюро правової допомоги» Смілянського МЦ, Ольга Винарська. Під час лекції до учнів доведена інформація про Пілотний проект, який ґрунтується на відновних підходах у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки та нетяжкі злочини, вчинені неповнолітніми, і включає в себе скоординовану організацію ефективної комунікації між такими неповнолітніми і потерпілими від вчинених ними кримінальних правопорушень з метою забезпечення відшкодування заподіяної шкоди, максимально раннього виведення неповнолітніх правопорушників із кримінального процесу з обов’язковим ужиттям узгоджених заходів для їх ресоціалізації та запобігання повторним кримінальним правопорушенням.

12 жовтня 2021 року головним спеціалістом Городищенського БПД Смілянського МЦ Миколою Барабашем здійснено виїзне консультування на тему «Встановлення меж земельної ділянки» та обговорено нагальні питання зі старостою Петропавлівського старостинського округу Людмилою Вороною, працівниками старостинства, та жителями Петропавлівського старостинського округу.

Під час заходу було відзначено, що встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) – це визначення за допомогою геодезичних пристроїв місцезнаходження поворотних точок меж земельної ділянки та їх закріплення межовими знаками. Встановлення меж земельної ділянки здійснюється відповідно до Закону України про «Про землеустрій» та Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості). Встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) здійснюється на основі технічної документації із землеустрою, якою визначається місце розташування поворотних точок меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).

Встановлення меж земельної ділянки складається із таких етапів:

укладення договору із землевпорядною організацією на складання технічної документації для встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості);
підготовчі роботи – аналіз вихідних матеріалів, даних Державного земельного кадастру та ін.;

топографо-геодезичні роботи – виконання геодезичних зйомок на місцевості для визначення поворотних точок меж земельних ділянок та встановлення межових знаків (відповідно до Інструкції – за бажанням власника земельної ділянки);
камеральні роботи – складання та оформлення технічної документації із землеустрою, щодо встановлення відновлення меж земельно ділянки в натурі (на місцевості) та закріплення їх межовими знаками.

Також учасниками заходу було обговорено питання, щодо співпраці у напрямі підвищення правової обізнаності громадян у сфері земельних відносин, та спільних консультувань з питань, щодо регулювання земельних відносин. Поінформовано присутніх про можливість одержання консультацій в онлайн режимі, подачі заяв та звернень через веб-портал, обговорено порядок отримання первинної та вторинної безоплатної правової допомоги, та розповсюджені друковані матеріали системи безоплатної правової допомоги з контактною інформацією.

12 листопада 2021 року Шполянським бюро правової допомоги Смілянського місцевого центру з надання БВПД проведено робочу зустріч на базі Шполянського

районного відділу державної виконавчої служби у Черкаській області на тему: «Безоплатна правова допомога в Україні».

Під час заходу фахівець проінформовано про безоплатну первинну та вторинну правову допомогу та хто має право на отримання безоплатної правової допомоги.

Розповіла, що до первинної правової допомоги відноситься надання правових консультацій та роз'яснень, а також допомога в складанні скарг та заяв не процесуального характеру.

До вторинної правової допомоги відноситься здійснення представництва особи в судах та інших органах державної чи виконавчої влади, складання процесуальних документів. Перелік осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу передбачено статтею 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

Кожному з присутніх було надано брошури «Бюро правової допомоги: ваш юридичний провідник» та «Що таке безоплатна вторинна правова допомога та як її отримати?».

09 грудня 2021 року, головний юрист відділу правопросвітництва та надання правової допомоги Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Олена Сокол провела правопросвітницький захід та консультування громадян в Хлистунівській сільській раді на тему: «Припинення та поновлення договору оренди землі». Олена роз'яснила слухачам поняття переважного права орендаря на укладення договору оренди землі на новий строк, підстави припинення договору оренди землі, шляхи дострокового розірвання договору оренди землі та наслідки припинення або розірвання договору оренди землі.

Відповідаючи на питання учасників семінару юрист окремо зупинилась на питанні поновлення договору оренди землі та зазначила, що поновлення договорів оренди землі, укладених до 16.07.2020 року, здійснюється на умовах, визначених такими договорами, за правилами, чинними на момент їх укладення. При цьому у разі внесення змін до договору оренди землі після 16.07.2020 року на них поширюватимуться правила щодо поновлення договорів оренди землі, визначені статтею 126-1 Земельного Кодексу України.

«Сторона договору, яка бажає скористатися правом відмови від поновлення договору, не пізніше ніж за місяць до закінчення дії такого договору має подати до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно заяву про виключення з цього реєстру відомостей про поновлення договору», - акцентувала юрист Смілянського місцевого центру.

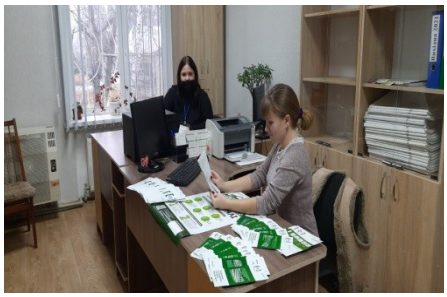

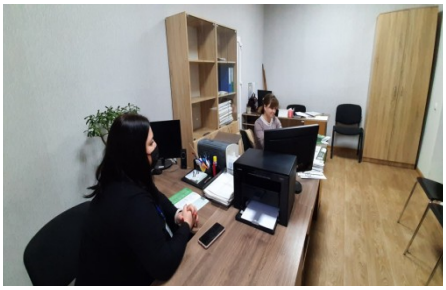

Переважне право на залишення на роботі при вивільненні працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, при рівних умовах продуктивності праці і кваліфікації, перевага в залишенні на роботі надається також і учасникам бойових дій, постраждалим учасникам Революції Гідності, особам з інвалідністю внаслідок війни та особам, на яких поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", про ці та інші права військовослужбовців **13 жовтня 2021 року** начальник відділу «Звенигородське бюро правової допомоги» Смілянського МЦ Ольга Винарська прочитала лекцію для працівників ОТГ на тему: «Трудові гарантії та пільги для військовослужбовців». Під час лекції були розглянуті також питання щодо можливості використання чергової щорічної відпустки у зручний час, та щодо припинення виплат по безробіттю на період проходження військової служби, якщо особа була безробітною.

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

З метою проведення правопросвітницьких заходів, спрямованих на запобігання та протидії домашньому насильству у навчальних закладах **16 листопада 2021 року** головний юрист відділу «Кам’янське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Зайцев Дмитро провів виховну годину на тему: «Запобігання та протидія домашньому насильству» для учнів Кам'янської загальноосвітньої спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 2 з поглибленим вивченням окремих предметів. Під час виховної години учнів ознайомлено з правами дітей та способами їх захисту, основними правовими документами, що захищають дітей від насильства, роз’яснено поняття домашнє насильство, а також зосереджено увагу на питанні фізичного, економічного та психологічного насилля серед дітей та розповів, що робити й куди звертатись за допомогою в разі насильства.

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

Участь неповнолітнього у відновному правосудді – це шанс не стати засудженим в юнному віці, виправити ситуацію з нанесеною шкодою для потерпілої сторони, зробити висновки та більше не вчиняти кримінальних проступків і правопорушень. З метою підвищення рівня правової поінформованості громадян **10 грудня 2021 року** заступник начальника відділу «Шполянське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Каріна Асланян провела робочу зустріч з начальником служби у справах дітей та соціального захисту населення Шполянської міської ради ОТГ. В ході заходу обговорили тему, а саме «Відновне правосуддя для неповнолітніх».

21 жовтня 2021 року з метою підвищення правової обізнаності громадян, начальник відділу «Лисянське бюро правової допомоги» Василь Ямковий провів лекцію в Лисянській нотаріальній конторі, для відвідувачів та трудового колективу на тему: «Забезпечення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення».

Соціальний захист осіб з інвалідністю є складовою діяльності держави щодо забезпечення прав і можливостей осіб з інвалідністю нарівні з іншими громадянами та полягає у наданні пенсії, державної допомоги, компенсаційних та інших виплат, пільг, соціальних послуг, здійсненні реабілітаційних заходів, встановленні опіки (піклування) або забезпеченні стороннього догляду.

Особи з інвалідністю володіють усією повнотою соціально - економічних, політичних, особистих прав і свобод, закріплених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України. Тобто, обмежені можливості осіб з інвалідністю не обмежують їхні права. Права кожної людини однакові і держава на законному рівні забезпечує рівні можливості для людей з інвалідністю як громадян держави.

Також, на заході було озвучено що, особи з інвалідністю, яка не досягла пенсійного віку, не працює, але бажає працювати, має право бути зареєстрованою у державній службі зайнятості як безробітна.

Маломобільні групи населення є вразливішими у порівнянні з іншими людьми, адже складнощі, які вони відчувають у зв'язку зі своїм станом та незручним середовищем, дуже часто роблять їх залежними від допомоги або терпимості оточуючих. Так само, обмеження може бути викликане відсутністю досвіду або знання. Наприклад, турист в країні, в якій говорять іншою мовою або мають інші правила. Без сторонньої допомоги, якщо немає універсальних зрозумілих позначок, людині буде важко навіть зорієнтуватися в місті чи скористатися громадським транспортом.

До маломобільних груп населення належать:

- вагітні жінки;
- діти до 7-ми років;
- особи, які супроводжують малолітніх дітей;
- люди поважного віку;
- люди з інвалідністю;
- люди з постійними та/або тимчасовими функціональними порушеннями (фізичними, сенсорними, психічними, розумовими);
- люди які отримали тимчасову травму або хворіють;
- люди з нестандартними розмірами тіла: значно більшою або меншою за середню масою тіла, низького чи зависокого зросту;
- люди, які протягом певного часу можуть бути неуважними (приміром під впливом стресу).

Під дану категорію підпадає доволі велика частка населення. За даними з різних джерел вона складає від 30 до 50% всього населення.

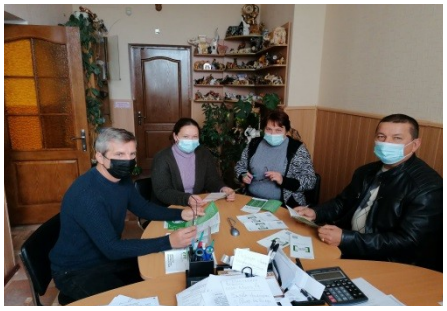

Одним із найпоширеніших питань, яке виникає у громадян при вступі в спадщину, є оформлення земельних ділянок. Часом люди навіть не підозрюють про нюанси, які можуть чекати на того, хто хоче оформити спадщину на землю. Про основні моменти, на які необхідно звернути увагу при спадкуванні земельної ділянки, **17 листопада 2021 року** в приміщенні Балаклеївської сільської ради, розповіла начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з її надавачами Наталія Мамонова.

Відповідно до цивільного законодавства України спадкування – це перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців). До складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті.

Спадкування земельної ділянки здійснюється за законом або за заповітом. Спадкоємцем за заповітом є особа, визначена у заповіті. У разі відсутності заповіту, визнання його недійсним, неприйняття спадщини або відмови від її прийняття спадкоємцями за заповітом, а також у разі не охоплення заповітом усієї спадщини, здійснюється спадкування за законом.

Спадкоємці за законом поділяються на п'ять черг і кожна з них успадковує майно лише у разі, якщо попередня черга його не успадкувала. Цивільне законодавство встановлює такі черги спадкоємців за законом:

1 черга: діти спадкодавця, у тому числі зачаті за життя спадкодавця та народжені після його смерті, той з подружжя, хто його пережив, та батьки;

2 черга: рідні брати та сестри спадкодавця, його баба та дід як з боку батька, так і з боку матері;

3 черга: рідні дядько та тітка спадкодавця;

4 черга: особи, які проживали зі спадкодавцем однією сім'єю не менш як п'ять років до часу відкриття спадщини;

5 черга: інші родичі до шостого ступеня спорідненості включно, утриманці спадкодавця, які не були членами його сім'ї.

Малолітні, неповнолітні, повнолітні непрацездатні діти спадкодавця, непрацездатна вдова (вдівець) та непрацездатні батьки спадкують, незалежно від змісту заповіту, половину частки, яка належала б кожному з них у разі спадкування за законом (обов'язкова частка).

Розмір обов'язкової частки у спадщині може бути зменшений судом із урахуванням відносин між цими спадкоємцями та спадкодавцем, а також інших обставин, які мають істотне значення.

Для спадкування земельної ділянки потрібно подати заяву про прийняття спадщини нотаріусу протягом 6 місяців після смерті спадкодавця. Заява подається за останнім місцем проживання померлого. Якщо ж місце проживання померлого невідоме, то місцем відкриття спадщини є місцезнаходження нерухомого майна або основної його частини.

В рамках виконання Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» **14 грудня 2021 року** начальник відділу «Кам'янське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Токарь Ірина здійснила виїзний прийом громадян Тимошівського старостинського округу Кам'янської територіальної громади Черкаської області. Під час виїзду проведено інформаційно-роз'яснювальний захід, щодо земельних правовідносин на тему: «Встановлення меж земельної ділянки», а також надано консультації жителям громади з актуальних питань земельного права зокрема, щодо спадкування земельної ділянки, приватизації земельної ділянки, присвоєння кадастрового номера земельній ділянці, процедури продажу земельного паю та інше. Під час заходу поширені інформаційні матеріали системи безоплатної правової допомоги із земельних питань.

Про працевлаштування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення йшла розмова під час проведення круглого столу на тему: «Забезпечення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення» у відділі «Звенигородське бюро правової допомоги» Смілянського МЦ **22 жовтня 2021 року**, на який були запрошені працівники Звенигородської територіальної громади та адвокат системи безоплатної правової допомоги.

Під час заходу начальник Звенигородського бюро Ольга Винарська зазначила, що підприємства, установи, організації, фізичні особи, які використовують найману працю, зобов'язані виділяти та створювати робочі місця для працевлаштування осіб з інвалідністю, у тому числі спеціальні робочі місця, створювати для них умови праці з урахуванням індивідуальних програм реабілітації і забезпечувати інші соціально-економічні гарантії, передбачені законодавством, надавати державній службі зайнятості інформацію, необхідну для організації працевлаштування осіб з інвалідністю, і звітувати Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю про зайнятість та працевлаштування осіб з інвалідністю у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Підприємства, установи та організації зобов'язані створювати умови для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю (у тому числі осіб з інвалідністю, які використовують засоби пересування та собак-поводирів) до об'єктів фізичного оточення. На об'єктах фізичного оточення розміщуються знаки, що застосовуються в міжнародній практиці для позначення їх доступності для осіб з інвалідністю.

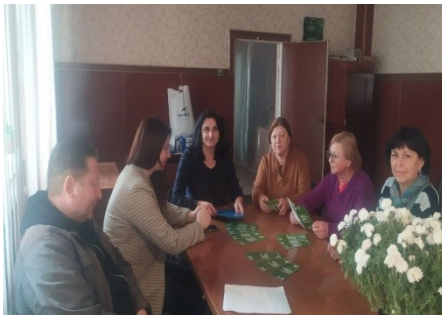

18 листопада 2021 року начальник відділу «Корсунь-Шевченківське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Олег Кривошия провів вуличне інформування для жителів та гостей міста Корсунь-Шевченківський присвячене темі: «Запобігання та протидія домашньому насильству».

15 грудня 2021 року заступник начальника відділу Шполянське бюро правової допомоги Смілянського МЦ Каріна Асланян здійснила виїздне консультування до Топильнянського старостинського округу Шполянської ОТГ в Черкаській області.
В ході заходу обговорили тему, а саме: "Порядок укладання договору оренди земельної ділянки".

Фахівець бюро відзначила,що договір оренди землі укладається у письмовій формі і за бажанням однієї із сторін може бути посвідчений нотаріально. Власник земельної ділянки може встановити вимогу нотаріального посвідчення договору оренди землі та скасувати таку вимогу. Встановлення (скасування) вимоги є одностороннім правочином, що підлягає нотаріальному посвідченню. Така вимога є обтяженням речових прав на земельну ділянку та підлягає державній реєстрації в порядку, визначеному законом.
Строк дії договору оренди землі визначається за згодою сторін, але не може перевищувати 50 років. Дата закінчення дії договору оренди обчислюється від дати його укладення. Право оренди земельної ділянки виникає з моменту державної реєстрації такого права.

23 жовтня 2021 року начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з її надавачами Смілянський місцевий центр з надання БВПД

Наталія Мамонова здійснила відеоконсультування на тему: «Забезпечення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення».

24 листопада 2021 року головний юрист відділу «Корсунь-Шевченківське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Курчатова Оксана спільно з працівниками відділу освіти, молоді та спорту Корсунь-Шевченківської міської ради провела круглий стіл на тему «Запобігання та протидія домашньому насильству». Учасники круглого столу обговорили питання видів домашнього насильства, участі органів місцевого самоврядування та органів державної влади у попередженні цього виду правопорушення, обговорили ряд заходів, які можуть бути застосовані до кривдників, зокрема в чому полягає терміновий та обмежувальний припис, які діють обмеження та заборони під час дії цих приписів.

Найперше, куди потрібно звернутися за допомогою – це поліція. Ви можете викликати поліцію за телефоном 102 або звернутися особисто до райвідділу та написати заяву. Пам'ятайте, що поліцейські можуть проникати до житла особи без рішення суду в невідкладних випадках, пов'язаних із припиненням акту домашнього насильства, у разі небезпеки для життя чи здоров'я постраждалої особи.

Якщо ви потребуєте консультації, боїтесь звертатись до поліції з даного питання чи з інших причин, то можете зателефонувати на номери гарячих ліній Національної "гарячої лінії" з питань протидії насильству та захисту прав дитини, Національної гарячої лінії з питань запобігання домашнього насильства, торгівлею людьми та гендерної дискримінації, де вам нададуть роз'яснення та консультування.

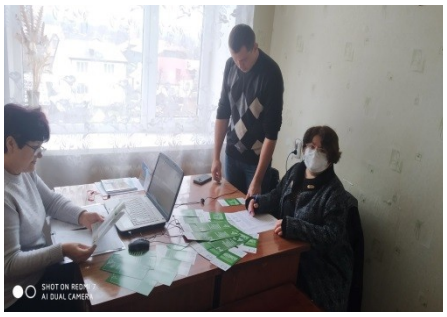

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

Усі ми є пацієнтами медичного закладу, тож розуміємо наскільки важливі захист та державні гарантії у цій сфері. **16 грудня 2021 року** головний юрист відділу «Лисянське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання БВПД Ярова Оксана провела семінар для медичних працівників Цетральної районної лікарні та працівників швидкої допомоги і обговорила тему: «Права пацієнта».

Медична допомога має бути доступною, якісною та безпечною, а підхід до лікування – індивідуальним, без будь-якої дискримінації, пов'язаної зі станом здоров'я. Пацієнт має свободу вибору: сам обирає заклад охорони здоров'я, лікаря і методи лікування відповідно до рекомендацій лікаря. Медики мають суворо зберігати медичну таємницю і водночас надавати пацієнту інформацію про стан його здоров'я, варіанти лікування і можливі наслідки. Пацієнт має знати усе про свою хворобу і щоразу надавати згоду на медичне втручання чи відмовлятись нього, коли це не загрожує життю. Саме пацієнт передусім несе відповідальність за стан свого здоров'я, тому право на профілактичні заходи і вакцинацію водночас є і обов'язком кожного. Серед прав пацієнтів також права на інновації, а у критичних випадках – на попередження страждання і болю.

Відстоювати свої права може і має кожен українець. Повнолітні – особисто, через представника чи колективно. Неповнолітні чи недієздатні – через законних представників.

Правова освіта здатна попередити окремі життєві трагедії, що виникають через незнання законів. Особливо це важливо для неповнолітніх. Але якщо ж дитина таки переступила межу закону, зараз у неї з'явився шанс виправити цю помилку. Цей шанс надає відновне правосуддя для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення.

26 жовтня 2021 року у місті Городище Черкаської області, головним юристом Городищенського БПД Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Миколою Барабашем, було проведено вуличне інформування громадян на тему «Відновне правосуддя для неповнолітніх осіб».

Громадян поінформовано, що неповнолітні нерідко вдаються до правопорушень під негативним впливом найближчого оточення. І це мікросередовище вимагає від дитини довести свою приналежність до нього, вчинивши якийсь негарний вчинок. Інколи цей необачний вчинок може зіпсувати дитині все життя. А відновне правосуддя – це сучасний підхід до реагування на протиправну поведінку та вчинення злочинів. Головним тут є врахування балансу інтересів громади, потерпілої особи та правопорушника. Адже далеко не завжди суворе покарання є запорукою виправлення людини.

Відзначено, що програма відновне правосуддя застосовується за чотирьох умов:

1. наявність потерпілої сторони (фізичної або юридичної особи);
2. вчинення непоовнолітнім вперше кримінального проступку або нетяжкого злочину;
3. визнання неповнолітнім факту вчинення злочину;
4. і неповнолітній, і потерпілий дали згоду на участь у програмі.

Програма відновлення для неповнолітніх надає можливість дітям, які допустилися помилки у житті, не розлучатися зі своїми батьками, рідними та близькими. Не потрапляти під негативний вплив осіб, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі. Продовжувати навчання у школах та інших навчальних закладах.

З усіма неповнолітніми, які беруть участь у програмі з відновного правосуддя, працюють професійні психологи. Фахівці складають психологічні портрети цих дітей. Після цього призначаються заходи, направлені на ресоціалізацію неповнолітніх.

А, якщо неповнолітній відшкодує шкоду і примириться з потерпілим, успішно пройде етап ресоціалізації, має шанс бути звільненим від кримінальної відповідальності.

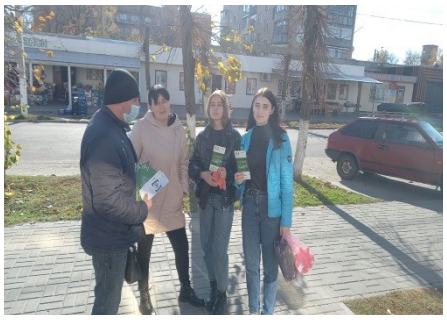

В наш час діти – це одна з тих вразливих категорій населення, які зачасту піддаються домашньому насильству, а тому **25 листопада 2021 року** начальник відділу «Кам'янське

бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Токарь Ірина Сергіївна провела захід з учнями 6 В класу КЗ «Кам'янського ліцею № 1 Кам'янської міської ради Черкаської області» на тему «Запобігання та протидія домашньому насильству».

Домашнє насильство - діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

Спеціальними заходами, щодо протидії домашньому насильству являються терміновий заборонний припис(виноситься працівником підрозділу органів Національної поліції) та обмежувальний припис (рішення приймається судом).

28 жовтня 2021 року в приміщення Черкаського районного відділу № 3 філії ДУ «Центр пробації» у Черкаській області відбувся семінар на тему: «Відновне правосуддя для неповнолітніх осіб».

Про те, як працює програма відновного правосуддя, про приклади її успішної реалізації розповіла головний юрист відділу правопросвітництва та надання безоплатної правової допомоги Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Олена Сокол. У бесіді також взяли участь працівники Черкаського районного відділу № 3 філії ДУ «Центр пробації» у Черкаській області. Провідний іспектор Черкаського районного відділу № 3 філії ДУ «Центр пробації» у Черкаській області Юлія Пашина, зокрема, розповіла, з якою метою впроваджується програма та які завдання вона покликана вирішувати. Також наголосила, що «Однією із принципово важливих умов проєкту є згода потерпілої сторони на примирення. А це доволі кропіткий процес, що передбачає ефективну комунікацію, злагоджену роботу всіх учасників проєкту, включаючи адвокатів, медіаторів, психологів».

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

26 листопада 2021 року заступник начальника відділу «Шполянське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання БВПД Каріною Асланян провела вуличне інформування на тему: «Запобігання та протидія домашньому насильству»;

Під час заходу фахівець роз'яснила , які бувають види домашнього насильства.

Загалом, проблема домашнього насильства набуває світового масштабу. Це – діяння фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

З метою підвищення рівня правової обізнаності та свідомості громадян, а особливо такої вразливої категорії населення як внутрішньо переміщені особи, **17 грудня 2021 року** начальник відділу «Корсунь-Шевченківське бюро правової допомоги» Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Олег Кривошия провів круглий стіл на тему: «Права та пільги внутрішньо переміщених осіб в Україні». В круглому столі брали участь начальник Корсунь-Шевченківського відділу державної міграційної служби Біба Олександр, працівники відділу та запрошені громадяни. Під час зустрічі Олег Кривошия наголосив на нормативно-правових актах, що регулюють вказане питання, особливо, Законі України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Внутрішньо переміщені особи мають право на отримання документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, або документів, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус: оформлення документів, здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міграції, за місцем проживання внутрішньо переміщеної особи.

Зареєстровані внутрішньо переміщених особи мають право на зайнятість, пенсійне забезпечення, загальнообов'язкове державне соціальне страхування, соціальні послуги, освіту.

Перереєстрація безробітних, яких у подальшому було зареєстровано як внутрішньо переміщені особи, здійснюється державною службою зайнятості за місцем перебування фактичного проживання особи у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Внутрішньо переміщена особа, яка звільнилася з роботи (припинила інший вид зайнятості), за відсутності документів, що підтверджують факт звільнення (припинення іншого виду зайнятості), періоди трудової діяльності та страхового стажу, реєструється як безробітна та отримує допомогу по безробіттю, соціальні та інші послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття відповідно до законодавства.

Присутні отримували відповіді на актуальні для них запитання та цікавились порядком доступу до безоплатної вторинної правової допомоги. Наголошено про можливість отримувати безоплатні консультації правового характеру за визначеним графіком в приміщенні Корсунь-Шевченківського бюро правової допомоги. В ході круглого столу сторони домовилися про проведення спільних заходів в майбутньому.

29 жовтня та 02 листопада 2021 року головним юристом відділу правопросвітництва та надання правової допомоги Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Оленою Сокол в якості інтерв'єра проведено збір даних для соціологічного дослідження щодо готовності землевласників та землекористувачів до земельної реформи в селі Теклине, Пастирське, Сунки, Березняки та Костянтинівка.

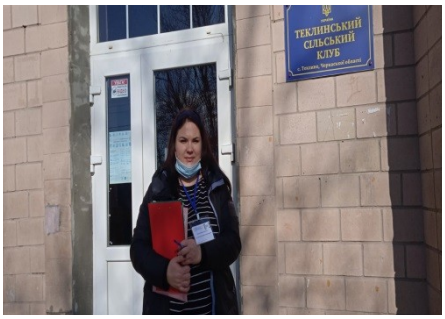

Як діяти у разі затримання, щоб Ваші права не були порушені? Незважаючи на те чи є у правоохоронців законні підстави для затримання, чи вони відсутні, затриманому, варто знати та вміти відстояти свої права. Це зможе зберегти від зайвих неприємностей, а також надасть змогу захистити власні права у спірних ситуаціях**. 21 грудня** Начальник відділу «Лисянське бюро правової допомоги» Василь Ямковий провів лекцію для молодшого та старшого командного складу поліції в приміщенні Лисянського сектору ПД №2 Звенигородського РВП на тему «Права осіб та захист під час затримання, взяття під варту , обмеження в праві на вільне пересування». Юрист розповів про визначені законом підстави для затримання, хто його може здійснювати та як довго воно може тривати. А також надав практичні рекомендації щодо алгоритму дій та прав особи безпосередньо при затриманні.

Розповів,які права Ви маєте :

не свідчити проти себе чи своїх рідних;

у будь-який час відмовитися давати показання й відповідати на запитання;

мати захисника та побачення з ним «віч-на-віч» до першого допиту;

надавати докази, заявляти клопотання та відводи;

вимагати перевірки судом законності затримання;

особисто брати участь у судовому розгляді щодо обрання запобіжного заходу – взяття Вас під варту.

Крім цього, юрист наголосив на праві затриманої особи на безоплатну правову допомогу. У разі фактичного затримання, службові особи, які його здійснили зобов'язані негайно по Під час заходу було роз'яснено, що таке безоплатна правова допомога, порядок отримання первинної та вторинної безоплатної правової допомоги, та розповсюджені друковані матеріали системи безоплатної правової допомоги з контактною інформацією.

[1.2.] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж БПД

На початку кожного місяця начальником відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з її надавачами Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги складається та надіслається хроніка успішних справ адвокатів по захисту прав суб’єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу.

Слід зазначити, що в період з 01.10.2021 по 31.12.2021 року відділом організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з адвокатами було опрацьовано понад 30 актів по цивільним та адміністративним справам, за дорученнями, які були видані у 2017-2021 р.р. та частково здійснені виплати адвокатам за відзвітовану роботу.

15.11.2021 року в приміщенні Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, начальником відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з її надавачами, Мамоновою Н.М., було організовано робочу зустріч з адвокатом Гречухою В.І. .Метою проведення робочої зустрічі, обговорення проблемних питань пов’язаних із вчасним звітуванням адвокатом за для отримання винагороди за виконану роботу.

15.12.2021 року в приміщенні Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, начальником відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з її надавачами, Мамоновою Н.М., було організовано робочу зустріч з адвокатом Кочетковим Г.О. Метою проведення робочої зустрічі, обговорення проблемних питань пов’язаних із вчасним звітуванням адвокатом за для отримання винагороди за виконану роботу.

Начальником відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з її надавачами Смілянського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги було вжито заходів для вчасного звітування адвокатами шляхом особистих виїздів до адвокатів та допомогою у складанні актів надання безоплатної вторинної правової допомоги за для вчасного отримання винагороди за виконану ними роботою.

З адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги та роботи з її надавачами, наголошувала на необхідності надання якісної правової допомоги клієнтам.

[1.3.] Децентралізація системи БПД.

За IV квартал 2021 року Смілянським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги було систематично проведено “Skype” наради з працівниками бюро правової допомоги. На нарадах були обговорені основні питання організації роботи Смілянського МЦ з надання БВПД, а також проводилися навчання успішних справ та судових практик в вирішенні тих чи інших спорів. З метою якісного виконання завдань, покладених на бюро правової допомоги Центром протягом звітного періоду проведено ряд заходів щодо моніторингу діяльності відповідних відділів. В ході моніторингів працівники бюро правової допомоги отримали рекомендації щодо удосконалення напрямків роботи. Також Центром створено мережу дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги на базі партнерів, які забезпечили належні умови для прийому громадян працівниками Центру.

Розділ II. Результативні показники діяльності

За період з **01.10.2021** по **31.12.2021** року місцевим центром з надання БВПД та бюро правової допомоги, що є його відокремленими структурними підрозділами, було зареєстровано **_973_** звернень клієнтів, **_973_** особам було надано правову консультацію, **_54_** із них написали письмову заяву про надання БВПД

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

Таблиця 1. Інформація щодо кількості зареєстрованих та опрацьованих звернень клієнтів

№ з/п	Найменування відділу МЦ	Кількість зареєстрованих звернень	Кількість наданих правових консультацій	Кількість отриманих письмових звернень про надання БВПД
1	Відділ правопросвітництва та надання безоплатної правової допомоги	**195**	**195**	**24**
2	Кам’янське Бюро	**175**	**175**	**2**
3	Городищенське Бюро	**48**	**48**	**4**
4	Шполянське Бюро	**39**	**39**	**1**
5	Звенигородське Бюро	**182**	**182**	**17**
6	Корсуньське Бюро	**154**	**154**	**6**

7	Лисянське Бюро	**180**	**180**	**0**
….	**Разом по МЦ**	**973**	**973**	**54**

В результаті розгляду письмових заяв про надання БВПД, було прийнято **_51_** рішень про надання БВПД та надано **_25_** доручень адвокатам та **_26_** наказів штатним працівниками (представництво клієнта в суді або оформлення процесуальних документів). По **_3_** письмовим зверненням було надано відмову у наданні БВПД.

В звітному кварталі клієнти зверталися частіше з наступних питань: іншого цивільного права **_121_ (12%)**, з питань виконання судових рішень **_48_ (5%)**,земельного **_260_ (27%)**, сімейного **_125_ (13%)** соціального забезпечення **_76_ (8%)**, з інших питань **_29_ (3%)**спадкового **_112_ (12%)**, адміністративного **_53_ (5,4%)**, договірного **_14_ (1,4%)**, житлового **_111_ (11%)**, трудового **_22_ (2%)**, не правових питань **_0_ (0%)**, та з медичного права **_2_ (0,2%)**.

Щодо клієнтів, яким було надано БВПД, то за **IV квартал 2021 року** найбільше позитивних рішень було прийнято по малозабезпеченим особам (середньомісячний дохід не перевищує двох розмірів прожиткового мінімуму) **_28_ (55%)**, (ветеранам війни **_12_ (23%)** , інвалідам **_8_ (16%),** внутрішньо переміщеним особам **_3_ (6%).**

Крім цього, місцевим центром в тому числі бюро правової допомоги за **IV квартал 2021 рік** було:

- здійснено **_20_** виїздів мобільних пунктів та забезпечено діяльність **_24_** дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги;
- загальна кількість осіб, яка звернулася за отриманням консультації та роз'яснень під час виїздів мобільних та діяльності дистанційних консультаційних пунктів склала **_293_** осіб, в тому числі **_179_** осіб звернулися за отриманням правових консультацій та роз´яснень до мобільних консультаційних пунктів та **_114_** осіб до дистанційних пунктів доступу до БПД;
- надано методичну допомогу **_14_** органам місцевого самоврядування та установам - провайдерам БПД (громадським організаціям, волонтерським рухам, юридичним особам приватного права), з якими налагоджено співпрацю щодо надання безоплатної правової допомоги;
- проведено **_150_** правопросвітницьких заходів;
- розміщено у ЗМІ **_60_** інформаційних матеріалів з питань надання БПД;
- надано **_0_** клієнтам доступ до електронних сервісів Мін'юсту.

№ з/п	Найменування МЦ та Бюро	Кількість здійснених виїздів мобільних пунктів/осіб, що отримали правову допомогу	Кількість діючих дистанційних пунктів/осіб, що отримали правову допомогу	Кількість ОМС та установ - провайдерів БПД, яким надано методичну допомогу	Кількість проведених право-просвітницьких заходів	Кількість клієнтів, яким надано доступ до електронних сервісів МЮ	Кількість інформаційних матеріалів, розміщених у ЗМІ
1	**Разом по МЦ, в тому числі:**	20/179	24/114	14	150	0	60

2	Кам’янське Бюро	2/17	2/11	0	18	0	15
3	Городищенське Бюро	1/9	4/20	0	20	0	3
4	Шполянське Бюро	3/26	2/12	0	16	0	6
5	Звенигородське Бюро	3/28	2/17	4	19	0	3
6	Корсунське Бюро	3/27	2/24	0	20	0	11
7	Лисянське Бюро	3/29	7/30	0	23	0	4